

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
DENNIS MONTEBELLO**

Seduta tat-12 ta' Jannar, 2005

Avviz Numru. 663/2001/1

Avviz numru 663/01DM

**AX Construction Limited
Vs
Tony Mallia Bonello**

Il-Qorti,

Rat l-avviz permezz ta' liema l-atturi talbu l-kundanna tal-konvenut sabiex ihallas is-somma ta' elfejn u hames lira Maltin (Lm2,500) rapprezentanti danni u penali ghal dewmien ta' xoghol li l-konvenut gie inkarigat jghamel mis-socjeta attrici u liema somma gie inutilment interpellat sabiex ihallas u dan prevja kull dikjarazzjoni ta' responsabbilta'.

Bl-ispejjez, u bl-imghaxijiet kummercjali bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) dekorribbli mid-data tad-dovut pagament sad-data tal-pagament effettiv u bir-rizerva ta' kull dritt u azzjoni fil-ligi kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut fejn eccipixxa illi:

1 Preliminarjament, l-avviz odjern huwa null u bla effett stante illi lanqas biss jindika z-zmien meta sar ix-xoghol, meritu ta' dan il-kawza;

2 Fil-meritu u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-konvenut kien gie inkarigat mis-socjeta attrici sabiex jghamel xoghol ta' gebel biss fil-bini ta' blokk ta' hames sulari fl-Imriehel, waqt li kwalunkwe xoghol iehor bhat-tqeghid ta' planki u xoghol ta' konkrete kien gie fdat lil terzi;

3 Fil-meritu u minghajr pregudizzju ghall-premess in ogni kaz, l-ammont mitlub huwa wiehed eccessiv u lanqas biss hemm indikazzjoni ta' kif inhadem dan l-ammont. Inltre fil-ftehim li kienu ghamlu bejniethom il-partijiet ma hemm ebda indikazzjoni ta' hlas ta' penali u ghalhekk l-ammont mitlub mill-attur huwa wiehed unilaterali u mhux dovut;

4 Kif jidher car mir-rapporti li saru perjodikament bejn il-konvenut u l-perit tieghu min-naha wahda u s-socjeta attrici u l-perit taghha min-naha l-ohra, x-xoghol relattiv ma kienx tardiv kif allegat mis-socjeta attrici. Kull stadju fil-progett gie dokumentat bid-data meta saru l-pagamenti relattivi flimkien mat-talbiet sabiex ix-xoghol in kwistjoni jitkompli;

5 In kwalunkwe kaz jekk kien hemm dewmien kif allegat mis-socjeta attrici, dan ma' huwa bl-ebda mod imputabbli lill-konvenut u dan stante illi kif digia' intqal fil-paragrafu numru (1) hawn fuq imsemmi, l-istess eccipjent kellu jiddependi fuq ix-xoghol ta' terzi persuni qabel ma seta' jkompli xogholu;

6 Inltre, skond l-iftehim originali bejn il-partijiet hawn permessi, ma kull sular gebel li l-konvenut kellu jlesti s-socjeta attrici kellha thallas 90% ta' l-ammont dovut filwaqt li kellha zzomm il-bqija ta' 10% bhala 'retention'. Nonostante l-obbligu taghha hawn fuq imsemmija fil-klawsola Nru (4), is-socjeta attrici baqghet moruza fil-pagament stante illi ghalkemm interpellata mill-konvenut diversi drabi kemm verbalment kif ukoll permezz ta' ittri registrati mill-konsulent legali tieghu u permezz ta' ftuh ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

kawza fil-Prim'Awla tal-Qorti Civili, baqghet inadempjenti. Ghalhekk huwa car illi b'dan l-agir taghha s-socjeta' attrici kienet malintenzjonata stante illi l-avviz odjern fl-ismijiet fuq permessi gie pprezentat mill-istess bl-iskop li l-pagament finali dovut lill-konvenut, jigi dilatat ulterjorament b'konsegwenza lil-eccipjenti qed isofri danni konsistenti f'telf ta' imghaxijiet fuq l-ammont dovut kif ukoll spejjez ohra li qed jigu inkorsi minnu stess;

7 In vista tas-suespost, it-talbiet attrici ghandhom jgiu michuda bl-ispejjez kontra s-socjeta attrici.

8 Salv eccezzjonijiet ohra

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti esibiti;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-process; u

Ikkunsidrat:-

Il-bazi tat-talba attrici jirrizulta li hu l-kuntratt ta' appalt li kien sar xi zmien qabel l-24 ta' Novembru, 1999, permezz ta' liema l-kumpanija attrici kienet inkarigat il-konvenut sabiex dan jezegwixxi x-xoghol ta' bini kif stipulat fil-pjanti u d-'drawings' annessi ma' l-istess kuntratt u ghal liema xogholijiet il-konvenut kellu jithallas bir-rati ndikati u annessi ma' l-istess kuntratt. Dan il-kuntratt gie esebit a fol. 15 tal-process u mmarkat bhala dokument AJ1.

L-istess kuntratt kien jipprovdi illi x-xogholijiet kellhom jinbdew mill-konvenut fl-24 ta' Novembru, 1999, u kellhom jigu tterminati fi zmien tlett (3) xhur, ossija qabel l-24 ta' Frar, 2000.

F'dan il-kuntratt ma saret ebda referenza ghal xi penali li kellha tigi mposta f' kaz ta' dewmien u ghalhekk it-talba attrici tirrikjedi provi li jwasslu ghal dewmien ingustifikat da parti tal-konvenut fl-esekuzzjoni ta' l-appalt u provi li jistabilixxu illi, minhabba d-dewmien ingustifikat tal-konvenut, il-kumpanija attrici soffriet danni li setghu jigu

previsti mill-istess konvenut u liema danni jistghu ukoll jinkludu xi penalijiet illi l-kumpanija attrici setghet giet kostretta thallas minhabba d-dewmien da parti tal-konvenut.

Ghalhekk jispetta l-kumpanija attrici li fl-ewwel lok tipprova illi l-konvenut ma lestiex ix-xogholijiet minnu assunti sal-24 ta' Frar, 2000, u li tali dewmien ma kienx gustifikat tenut kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

Ghalkemm mid-deposjizzjoni ta' Andrew Jaccarini il-'quantity surveyor' impjegat mill-kumpanija attrici jirrizulta illi effettivament il-konvenut ma lestiex ix-xoghol fiz-zmien stipulat izda kien tardiv, ma gie pprecizat imkien iz-zmien li fih effettivament il-konvenut kien ittermina x-xogholijiet.

Jirrizulta pero'mill-affidavit ta' David Camilleri, mpejgat iehor tal-kumpanija attrici, illi, almenu sat-13 ta' April, 2000, il-konvenut kien ghadu ma lestiex il-kostruzzjonijiet lilu fdati minn kollox u ghandu jigi prezunt illi fi ftit tal-jiem wara dawn ix-xogholijiet kienu lesti peress illi l-istess David Camilleri m'ghamel l-ebda 'report' ta' xi 'site visit' illi fih kien ikkummenta fuq in-nuqqas ta' esekuzzjoni ta' xi parti mix-xoghol f'idejn il-konvenut.

Minn naha tieghu l-konvenut, ghalkemm jaccetta illi kien hemm xi perjodu zghir ta' xi dewmien, huwa jsostni illi dan kien esklussivament dovut ghal nuqqasijiet tal-kumpanija attrici illi naqset illi tosserva l-kundizzjonijiet tal-kuntratt u li thallas disghin fil-mija (90 %) tal-valur tax-xoghol illi jkun gie esegwit minn zmien ghal zmien, apparti xi granet ohra illi fih il-konvenut ma setghax jezegwixxi xogholijiet minhabba perkolazzjoni ta' ilma dovuta ghal cirkostanzi li ma kienux fil-kontroll tieghu.

Ghal dak li jirrigwarda n-nuqqasijiet ta' hlas da parti ta' l-atturi fiz-zmien stipulat ma saret ebda kontestazzjoni mill-kumpanija attrici ta' din l-allegazzjoni; anzi jirrizulta illi effettivament il-kumpanija attrici kienet naqset li taghmel il-pagamenti dovuti lill-konvenut billi jirrizulta illi bejn il-kontendenti, bil-konvenut bhala attur, kienet pendenti kawza ohra fejn il-konvenut kien qieghed jitlob li jigi

Kopja Informali ta' Sentenza

mhallas tax-xogholijiet minnu esegwiti f'ammont illi jissupera sew l-ghaxra fil-mija (10%) tal-valur totali ta' l-appalt.

Il-konvenut ikompli jsostni illi n-nuqqas ta' dan il-hlas kien wassal ghan-nuqqas tieghu li jhallas l-impjegati tieghu li ghalhekk ma kienux dahlu ghax-xoghol ghall-perjodu taz-zmien sakemm l-istess konvenut kien irrimedja ghal dan in-nuqqas.

Apparti n-nuqqas ta' prova sodisfacenti da parti ta' l-atturi dwar dewmien ingustifikat da parti tal-konvenut, jidher illi id-danni illi qieghdin jirrikklamaw l-atturi jikkonsistu f'penali ta' hamsin lira Maltin (Lm50) kuljum li huma, da parti taghhom, kellhom ihallsu lis-sid tal-progett minhabba d-dewmien taghhom fl-esekuzzjoni tal-kuntratt globali illi huma kellhom mas-sid is-Sur Micallef.

Billi l-atturi qieghdin jitolbu kumpens ta' elfejn u hames mitt lira Maltin (Lm2,500) huma qieghdin isostnu illi d-dewmien tal-konvenut kien ta' hamsin (50) jum, u ghalhekk tajjeb li wiehed jassumi illi l-konvenut lesta x-xogholijiet tieghu ghall-habta ta' nofs April, 2000.

Izda jirrizulta wkoll mid-deposizzjoni tal-Perit Godwin Zammit, prodott mill-istess atturi, illi l-kumpanija attrici tterminat ix-xoghol minnha kkuntrattat mhux f'April, 2000, izda fit-18 ta' Settembru, 2000, u ghalhekk, irrISPettivament mid-dewmien tal-konvenut, jirrizulta illi kien hemm diversi fatturi ohra illi kkontribwew biex wasslu lill-atturi biex ikunu tardivi fix-xoghol.

Ghaldaqstant kien jispetta ukoll li l-kumpanija attrici mhux biss tipprova illi d-dewmien tal-konvenut kien ingustifikat, imma li tipprova ukoll illi tali dewmien, anke jekk ingustifikat, kien fattur determinanti fid-dewmien taghhom biex ilestu l-progett kollu almenu ghall-perjodu ta' hamsin (50) jum.

Mill-provi prodotti mill-atturi pero' ma jirrizulta xejn minn dan, u lanqas ma jirrizulta illi l-konvenut kien gie intimat

Kopja Informali ta' Sentenza

b'xi ammont ta' penali illi l-kumpanija attrici setghet tkun addebitata f'kaz ta' nuqqas fl-eskuzzjoni da parti tieghu.

Ghaldaqstant il-Qorti ssib illi talba attrici ma gietx ippruvata soddisfacentement, u ghalkemm tirrespingi l-ewwel (1) eccezzjoni tal-konvenut billi tiddikjara illi fl-avviz huwa bizzejjed li jkunu ndikati dawk l-elementi li bihom biss il-konvenut ikun jaf il-bazi tat-talba attrici, tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenut fil-mertu u tirrespingi t-talba attrici.

Bl-ispejjez kontra l-istess atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----